

**Bruxelles, 6. studenoga 2025.
(OR. en)**

14880/25

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0012 (NLE)**

**SOC 723
EMPL 481**

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Mišljenje Odbora za zapošljavanje o poboljšanju opsega i relevantnosti prikupljanja podataka o socijalnom dijalogu na razini Unije i na nacionalnoj razini – potvrđivanje

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeno mišljenje kako bi ga Vijeće (EPSCO) potvrdilo na sastanku 1. prosinca 2025.

23. listopada 2025.

Mišljenje Odbora za zapošljavanje

Poboljšanje opsega i relevantnosti prikupljanja podataka o socijalnom dijalogu na razini Unije i na nacionalnoj razini, među ostalim o kolektivnom pregovaranju, u svrhu praćenja provedbe Preporuke Vijeća o jačanju socijalnog dijaloga u Europskoj uniji

UVOD

1. **Socijalni dijalog ključna je sastavnica modela socijalnog tržišnog gospodarstva Europske unije, sadržanog u osmom načelu europskog stupa socijalnih prava.** Socijalni dijalog na svim razinama, među ostalim na europskoj i nacionalnoj te međusektorskoj i sektorskoj razini, pruža našim tržištima rada i našim gospodarstvima prilagodljivost potrebnu za prevladavanje izazova i iskorištavanje prilika s kojima se Europa suočava, kao što su dekarbonizacija, digitalizacija i demografska tranzicija. Europska komisija, oslanjajući se na političke smjernice predsjednice von der Leyen (2024. – 2029.), i Vijeće, oslanjajući se na smjernice za politike zapošljavanja država članica, smatraju da su socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje ključni za osiguravanje gospodarske konkurentnosti i socijalne pravednosti te su ih uvrstili među najvažnije prioritete. Nadalje, Komisija, belgijsko predsjedništvo u ime Vijeća i europski socijalni partneri ponovno su, u Trostranoj deklaraciji iz Val Duchessea od 31. siječnja 2024., potvrdili predanost jačanju daljnjeg socijalnog dijaloga. U Izjavi iz La Hulpea o budućnosti europskog stupa socijalnih prava¹ iz 2024. također se naglašava uloga socijalnog dijaloga. Komisija i međusektorski socijalni partneri na razini EU-a nedavno su, 5. ožujka 2025., potpisali novi Pakt za europski socijalni dijalog, osmišljen kako bi se osiguralo da buduća konkurentnost EU-a ide ruku pod ruku s kvalitetnim radnim mjestima i radnom snagom koja posjeduje odgovarajuće vještine.

¹ Potpisala Kraljevina Belgija u ime 25 država članica.

2. **Preporuka Vijeća C/2023/1389 od 12. lipnja 2023. o jačanju socijalnog dijaloga u Europskoj uniji prvi je pravni instrument pravne stečevine EU-a koji je u potpunosti posvećen socijalnom dijalogu.** U Preporuci se državama članicama daju smjernice o tome kako na svim razinama osigurati poticajno okruženje za dvostrani i trostrani socijalni dijalog, uključujući kolektivno pregovaranje, u javnom i u privatnom sektoru, u kontekstu u kojem se u razdoblju od 2000. do 2019. udio radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima smanjio za deset postotnih bodova (sa 66 % na 56 %²). Njezine su odredbe osmišljene tako da se poštuju nacionalne tradicije i autonomija socijalnih partnera te se državama članicama preporučuje, među ostalim, da osiguraju savjetovanje sa socijalnim partnerima o osmišljavanju i provedbi ekonomskih i socijalnih politika te politika zapošljavanja i da omoguće kolektivno pregovaranje, uzimajući pritom u obzir i nove oblike rada te netipične i nestandardne oblike zapošljavanja.
3. **U točki 13. Preporuke Vijeća poziva se Odbor za zapošljavanje (EMCO) da, uz savjetovanje s relevantnim socijalnim partnerima, istraži mogućnost poboljšanja opsega i relevantnosti prikupljanja podataka o socijalnom dijalogu na razini Unije i na nacionalnoj razini, među ostalim o kolektivnom pregovaranju, u svrhu praćenja provedbe Preporuke te da Vijeću dostavi mišljenje o tome.** Krajem 2023. članovi i članice EMCO-a dogovorili su se da će ovlastiti Skupinu za pokazatelje u okviru EMCO-a (EMCO IG) da obavi pripremne aktivnosti u skladu s pozivom iz Preporuke. Nakon seminara na temu „Podaci i statistički podaci o socijalnom dijalogu, uključujući kolektivno pregovaranje”, koji je EMCO-ova Skupina za pokazatelje organizirala u ožujku 2024., u razdoblju od prosinca 2024. do svibnja 2025. ta je skupina raspravljala o mjerama politike, razmotrila postojeće izvore podataka i utvrdila potrebe za mogućim poboljšanjima u pogledu prikupljanja podataka, uz sudjelovanje europskih međusektorskih socijalnih partnera. Naposljetku, ovo bi mišljenje trebalo poslužiti za optimizaciju redovitog praćenja provedbe Preporuke u okviru multilateralnih aktivnosti nadzora koje EMCO provodi u kontekstu europskog semestra.

² [Baza podataka OECD-a/AIAS-a o Institucionalnim karakteristikama sindikata, određivanju minimalnih plaća, intervenciji države i socijalnim paktovima \(ICTWSS\).](#)

4. **Skup od 14 mjera politike priložen ovom mišljenju, koji se temelji na pripremnim aktivnostima EMCO-ove Skupine za pokazatelje, odražava odredbe Preporuke u obliku koji je prilagođen kako bi se definirale informacije potrebne za praćenje njezine provedbe.** Predložene mjere politike oblikovane su kako bi se utvrdilo odražavaju li se i na koji način konkretne odredbe Preporuke u nacionalnom zakonodavstvu ili praksi i/ili u drugim relevantnim mjerama politike ili mehanizmima koje su donijele države članice. „Vrijednosti” navedene uz mjere politike općenito se sastoje od sažetih informacija o postojećim nacionalnim okvirima.

OPĆE NAPOMENE

5. **Trenutačno postoje nedostaci u prikupljanju podataka o socijalnom dijalogu i kolektivnom pregovaranju, posebno u pogledu usporedivosti podataka među državama članicama.** Opseg i relevantnost prikupljanja podataka za osiguravanje dugoročnog djelotvornog praćenja Preporuke moguće je poboljšati pripremom ažuriranih, točnih i dosljednih podataka. To podrazumijeva utvrđivanje odgovarajućeg opsega za prikupljanje relevantnih podataka na razini Unije i na nacionalnoj razini, uz posvećivanje dužne pozornosti osiguravanju usporedivosti odabranih podataka i vremenskom kontinuitetu podatkovnog niza, uz istodobno održavanje niske razine administrativnog opterećenja.
6. **Postoji zajedničko shvaćanje da se poboljšanja u pogledu prikupljanja podataka mogu postići bez znatnog povećanja administrativnog opterećenja uzrokovnog novim zahtjevima za izvješćivanje upućenima državama članicama.** U skladu s odlukom EMCO-a iz rujna 2025. o praćenju provedbe Preporuke putem restrukturiranog preispitivanja socijalnog dijaloga koje će se provoditi svake dvije godine od 2026. nadalje, u ovom se mišljenju predlaže da se buduća preispitivanja iskoriste i za postupno jačanje baze dokaza o socijalnom dijalogu. Tim bi se pristupom omogućilo iskorištavanje postojećih kvantitativnih informacija o obuhvatu kolektivnog pregovaranja i gustoći sindikata i organizacija poslodavaca, a istodobno bi se iskoristilo mnoštvo kvalitativnih podataka o socijalnom dijalogu i kolektivnom pregovaranju koji su već dostupni.

7. **U većini slučajeva analiza i mjerenje napretka u odnosu na dimenzije politike iz Preporuke vjerojatno će se djelotvornije ostvariti upotrebom kvalitativnih pokazatelja** jer Preporuka obuhvaća različite dimenzije politike koje doprinose poticajnom okruženju za socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje, od kojih se ne mogu sve kvantitativno mjeriti. Konkretno, za Preporuku vrijedi sljedeće:

- a) uključuje političke smjernice čiji je cilj zajamčiti temeljna prava i slobode potrebne za omogućavanje socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja te osiguravanje zaštite radnika i poslodavaca te njihovih organizacija i predstavnika;
- b) u njoj se ponovno ističe da je potrebno pružiti odgovarajuću institucijsku potporu kojom se potiču smislen socijalni dijalog i djelotvorno sudjelovanje socijalnih partnera u osmišljavanju i provedbi relevantnih politika;
- c) u njoj se navode načela primjenjiva na ključne dimenzije, kao što su postupci priznavanja i reprezentativnosti te postupci mirenja, posredovanja ili arbitraže;
- d) uključuje političke smjernice o pristupu socijalnih partnera svim relevantnim informacijama za djelotvorno sudjelovanje u kolektivnom pregovaranju i odgovarajućoj potpori za izgradnju kapaciteta;
- e) postavlja cilj više razine djelotvornog obuhvata kolektivnog pregovaranja na temelju njegova omogućivanja na svim odgovarajućim razinama, uz istodobno poticanje koordinacije među tim razinama;
- f) njome se naglašava da je, u trenutačnom kontekstu digitalne, zelene i demografske tranzicije, važno da se provedba tih načela politike prilagodi novom svijetu rada.

OPTIMIZACIJA POSTOJEĆIH IZVORA PODATAKA

8. **Prikupljanjem podataka za potrebe praćenja Preporuke trebala bi se osigurati optimalna ravnoteža između potrebe za dostatnim ažuriranim informacijama i potrebe da se dodatno administrativno opterećenje svede na najmanju moguću mjeru.** Imajući to na umu, predložene mjere politike mogu se u velikoj mjeri dokumentirati na temelju optimizirane upotrebe postojećih podataka. Takva optimizacija mogla bi se voditi dvama načelima. Prvo, postojeći izvori podataka trebali bi se upotrebljavati, ako su dostupni, za pružanje informacija o mjerama politike, čime bi se izbjegla potreba za novim prikupljanjem podataka. Drugo, podaci koji su već prikupljeni u kontekstu drugih postupaka izvješćivanja trebali bi se upotrebljavati u najvećoj mogućoj mjeri.
9. **Postojeći izvori podataka koji se smatraju relevantnima za praćenje Preporuke uključuju baze podataka navedene u ovom odlomku. U tablici u prilogu nalazi se detaljan prikaz mjera politike koje one pokrivaju.**
- a) Baza podataka OECD-a/AIAS-a o institucionalnim karakteristikama sindikata, određivanju minimalnih plaća, intervenciji države i socijalnim paktovima (ICTWSS) smatra se posebno važnom za procjenu poštovanja slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja, razine institucijske potpore socijalnom dijalogu, kvalitete okvira kojima se omogućuje kolektivno pregovaranje i stopâ obuhvata kolektivnog pregovaranja (mjere politike A, E, J, K).
 - b) Relevantne dodatne informacije nalaze se u pravnoj bazi podataka MOR-a o industrijskim odnosima (IRLex) i bazi podataka o nacionalnom zakonodavstvu u području rada, socijalne sigurnosti i povezanog zakonodavstva o ljudskim pravima (NATLEX). Tim se bazama podataka dopunjuju podaci OECD-a/AIAS-a za točke navedene u prethodnom odlomku. Osim toga, navedene informacije omogućuju procjenu jamstava neovisnosti koja se daju socijalnim partnerima, njihova pristupa relevantnim informacijama u svrhu sudjelovanja u socijalnom dijalogu, postupaka priznavanja i utvrđivanja reprezentativnosti, priznavanja njihove uloge u strukturama i procesima socijalnog dijaloga te postojanja sustavâ za provedbu kolektivnih ugovora (mjere politike A, B, C, E, G, H, I, J, L).

- c) Izvješća Eurofounda o sudjelovanju socijalnih partnera u oblikovanju politika, među ostalim u okviru europskog semestra, pružaju relevantne podatke o mjerama institucijske potpore, njihovoj primjeni na donošenje politika EU-a i postojanju mehanizama mirenja, posredovanja ili arbitraže (mjere politike E, F, I).
- d) Sredstva koja Komisija ima na raspolaganju uključuju bazu tekstova o socijalnom dijalogu, pokazatelje o financiranju iz fonda ESF+ i podatke o financiranju socijalnih prava te se njima podupire socijalni dijalog, pružaju informacije o provedbi sporazuma sklopljenih na razini EU-a i o upotrebi sredstava EU-a za potporu socijalnom dijalogu (mjera politike N).

10. **Postojeće skupove podataka navedene u prethodnom odlomku trebalo bi dopuniti bez uspostave novih opterećujućih postupaka izvješćivanja.** Države članice, uz savjetovanje sa svojim nacionalnim socijalnim partnerima, najbolje mogu pružiti sažete i informativne opise relevantnih postojećih nacionalnih okvira, mjera i mehanizama. Popis mjera koje države članice trebaju dostaviti do 7. prosinca 2025. o provedbi Preporuke, u skladu s njezinom točkom 11., prikazuje kako se takva razmjena informacija može organizirati na fleksibilan način. Može se, primjerice, postići ponovnom upotrebom informacija koje su već stavljene na raspolaganje u kontekstu drugih postupaka. Konkretno, države članice mogu se osloniti na postupke izvješćivanja koji proizlaze iz provedbe već postojećih instrumenata EU-a. Države članice mogle bi se osloniti i na postupke izvješćivanja i ponovno upotrijebiti doprinose utvrđene u drugim institucijskim kontekstima (npr. OECD, MOR).
11. **Trebalo bi u potpunosti iskoristiti izvore podataka koje pružaju socijalni partneri na europskoj i nacionalnoj razini.** To uključuje podatke koji se razmjenjuju u kontekstu savjetovanja s nacionalnim tijelima. Na europskoj razini Komisija i EMCO trebali bi pri izvršavanju svojih uloga u obzir uzimati i informacije koje socijalni partneri dostave o relevantnim mjerama politike povezanim s provedbom Preporuke.

PROVEDBA DJELOTVORNOG PRAĆENJA UTEMELJENOG NA DOKAZIMA

12. **Djelotvorno i na dokazima utemeljeno praćenje socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja u cijeloj Europskoj uniji trebalo bi se zasnivati na sljedećim načelima:** poboljšanju usporedivosti postojećih podataka, poboljšanju kvalitete postojećih priznatih baza podataka, među ostalim doprinošenjem jačanju baza podataka koje održavaju MOR i OECD i jasno strukturiranom preispitivanju socijalnog dijaloga na temelju Preporuke Vijeća.
13. **Povećanje usporedivosti podataka važan je korak prema analizi kvalitete na europskoj razini.** Komisija bi u tu svrhu mogla razmotriti mogućnost bliske suradnje s relevantnim agencijama EU-a. Mreža za analizu i promicanje socijalnog dijaloga EU-a, uspostavljena u siječnju 2025. s Eurofoundom, mogla bi doprinijeti takvim analizama i dati koristan doprinos EMCO-ovim preispitivanjima socijalnog dijaloga. Naposljetku, takva bi potpora bila korisna i za evaluaciju djelovanja poduzetih kao odgovor na Preporuku, koju bi Komisija trebala pripremiti do 7. prosinca 2029., u suradnji s državama članicama i socijalnim partnerima. Postupci preispitivanja i evaluacije uvijek bi se trebali temeljiti na ažuriranim informacijama.
14. **Jednakomjeran obuhvat svih država članica u relevantnim bazama podataka MOR-a bio bi priželjkivani napredak.** To se odnosi na NATLEX, bazu podataka nacionalnog zakonodavstva u području rada, socijalne sigurnosti i povezanih ljudskih prava, te na IRLex, pravnu bazu podataka o industrijskim odnosima. Oba su izvora korisna i dostupna u usporedivom obliku. S obzirom na to da baza podataka IRLex trenutačno obuhvaća samo 14 država članica EU-a, EMCO potiče države članice i Komisiju da blisko surađuju s MOR-om i razmotre rješenja za povećanje pokrivenosti tom bazom kako bi se obuhvatile sve zemlje EU-a i osiguralo redovito ažuriranje, s naglaskom na odjeljcima koji donose dodanu vrijednost praćenju Preporuke.

15. **EMCO potiče države članice i Komisiju da blisko surađuju s OECD-om na održavanju i, prema potrebi, proširivanju relevantne baze podataka OECD-a/AIAS-a s obzirom na pojavu novih oblika sudjelovanja radnika** (npr. članstvo u odborima, podjela dobiti). To se odnosi na institucionalne karakteristike sindikata, određivanje minimalnih plaća, intervenciju države i socijalne paktove (ICTWSS), koji su ključan izvor podataka o socijalnom dijalogu. Osnovne varijable (npr. obuhvat kolektivnog pregovaranja, gustoća sindikata i organizacija poslodavaca, kao i kvalitativne informacije o pravima, socijalnim paktovima i ugovorima te razinama kolektivnog pregovaranja i njihovoj koordinaciji) ažuriraju se svake dvije godine, a potpuno ažuriranje, uključujući profile zemalja, provodi se svake četiri godine. Tim se formatom osiguravaju stabilnost i usporedivost u svrhu praćenja ključnih dimenzija kolektivnog pregovaranja i socijalnog dijaloga.
16. **Poboljšano prikupljanje podataka doprinijet će optimalnom preispitivanju socijalnog dijaloga. U skladu s točkom 14. Preporuke EMCO uz potporu Komisije osmišljava restrukturirano preispitivanje kojim se također osigurava odgovarajuće praćenje Preporuke Vijeća.** Cilj je osigurati da se o izazovima u području socijalnog dijaloga koji su specifični za pojedinačne zemlje više raspravlja u okviru aktivnosti multilateralnog nadzora EMCO-a u kontekstu europskog semestra, u kombinaciji s detaljnim praćenjem odredaba Preporuke, počevši od 2026. Preispitivanjem bi se omogućilo utvrđivanje relevantnih nedostataka u politikama i napretka te dobrih praksi koje treba širiti kako bi se poboljšao socijalni dijalog diljem EU-a, u skladu s racionaliziranim i pojednostavnjenim postupkom.

17. **Kad je riječ o mogućim poboljšanjima u pogledu prikupljanja podataka navedenima u Prilogu, EMCO poziva države članice da, uz blisko savjetovanje sa svojim nacionalnim socijalnim partnerima, poduzmu postupne korake za jačanje baze dokaza o socijalnom dijalogu, na temelju onoga što je već dostupno na nacionalnoj razini.** Takva bi se poboljšanja mogla uvoditi postupno, počevši s informacijama koje treba dostaviti do prosinca 2025. kako bi se izvijestilo o provedbi Preporuke Vijeća, i s njima bi trebalo nastaviti do evaluacije Komisije 2029. Preispitivanja socijalnog dijaloga koja će Odbor organizirati u 2026. i 2028. u tom će kontekstu biti ključne etape za razmatranje postignutog napretka i olakšavanje razmjene iskustava među državama članicama u poboljšanju prikupljanja podataka na nacionalnoj razini. Naponi bi trebali ostati razmjerni očekivanim analitičkim koristima, uz izbjegavanje nepotrebnih opterećenja u pogledu izvješćivanja, čime bi se osiguralo da napredak ostane smislen i izvediv.

18. Prilog – Sveobuhvatna tablica mjera politike s detaljnim prikazom korisnih postojećih resursa i preporučenim poboljšanjima u pogledu prikupljanja podataka

Mjera politike	Odredbe Preporuke	Metoda ocjenjivanja Postojeći resursi i preporučena poboljšanja u pogledu prikupljanja podataka
A) Priroda pravila i mehanizama kojima se jamči poštovanje slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja, tj.: – zaštita radnika, poslodavaca, članova organizacija socijalnih partnera i predstavnika obiju strana od svih mjera koje bi za njih mogle biti štetne, uključujući negativan učinak na njihovo zapošljavanje – jamčenje autonomije socijalnih partnera i slobode pregovaračkih strana da odlučuju o pitanjima o kojima će se pregovarati	točka 1. podtočka (a), točka 5. i točka 8. podtočka (b)	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Razina zaštite slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja: upotreba podataka iz baze podataka OECD-a/AIAS-a o institucionalnim karakteristikama sindikata, određivanju minimalnih plaća, intervenciji države i socijalnim paktovima (ICTWSS) (odjeljak A / prava). - Mjere za zaštitu radnika i poslodavaca te njihovih organizacija i predstavnika: sažeto izdvajanje iz baze podataka MOR-a o industrijskim odnosima (IRLex database) (odjeljak 3. posvećen zakonodavnim zaštitama). - Dodatni resursi o nacionalnom zakonodavstvu u području rada, socijalne sigurnosti i povezanih ljudskih prava: baza podataka MOR-a o nacionalnom zakonodavstvu u području rada, socijalne sigurnosti i povezanog zakonodavstva o ljudskim pravima (NATLEX). - Utvrđivanje mogućih upozorenja o ograničenjima u vezi s predmetima obuhvaćenima kolektivnim pregovaranjem: izdvajanje varijabli 63/73 (radnici) i 60/70 (poslodavci) iz MOR-ova pokazatelja za ciljeve održivog razvoja 8.8.2. o slobodi udruživanja i praktičnom priznavanju prava na kolektivno pregovaranje.
B) Priroda mjera kako bi se zajamčili neovisnost sindikata i organizacija poslodavaca, jačanje njihovih kapaciteta i promicanje njihova sudjelovanja u socijalnom dijalogu	točka 1. podtočke (b), (c) i (e) i točka 10. podtočke (a), (b), (c), (d) i (i)	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Postojeća pravna zaštita od zadiranja: sažeto izdvajanje podataka iz IRLexa (odjeljak 3.2.). <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti sažet opis pozitivnih mjera usmjerenih na izgradnju i jačanje kapaciteta i neovisnosti socijalnih partnera te jačanje sudjelovanja svih strana u socijalnom dijalogu. To može uključivati financiranje, logističku potporu, pružanje

		osposobljavanja ili pravnog i tehničkog stručnog znanja, potporu povećanju reprezentativnosti / poticanju članstva (neiscrpan popis). Taj postupak pretraživanja podataka ujedno je poziv na utvrđivanje najboljih praksi.
C) Postojanje mjera i kanala kojima se socijalnim partnerima osigurava pristup relevantnim informacijama potrebnima za sudjelovanje u socijalnom dijalogu i kolektivnom pregovaranju	točka 1. podtočka (d) i točka 3.	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Pristup socijalnih partnera informacijama na razini radnog mjesta: sažeto izdvajanje iz baze podataka IRLex (odjeljak 5.). <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti sažet opis mjera informiranja i kanala koji postoje na nacionalnoj razini.
D) Prilagodba pravila i mjera iz mjera politike od A do C digitalnom dobu, novom svijetu rada (uključujući nove i nestandardne oblike rada), pravednoj i poštenoj demografskoj i zelenoj tranziciji te rodnoj ravnopravnosti i jednakim mogućnostima	točka 1. podtočka (f), točka 8. podtočka (a) i točka 10. podtočke (e) i (f)	<u>Ne postoje sustavni/usporedivi izvori</u> <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti sažete informacije o odgovarajućoj prilagodbi svojih pravila i mjera kako bi ih se uklopilo u aspekte navedene u mjerama politike. To može uključivati promicanje kolektivnog pregovaranja u kontekstima relevantnima za te aspekte, uklanjanje konkretnih prepreka socijalnom dijalogu i kolektivnom pregovaranju u takvim kontekstima, potporu prilagodbi aktivnosti socijalnih partnera (neiscrpan popis). Taj postupak pretraživanja podataka ujedno je poziv na utvrđivanje najboljih praksi kojima se može pripremiti teren za uspješnu buduću razmjenu.
E) Postojanje mjera za pružanje odgovarajuće institucijske potpore u svrhu poticanja smislenog socijalnog dijaloga, posebno mehanizama utvrđenih zakonom ili institucijskom praksom, kojima se osigurava sustavno, djelotvorno i pravodobno uključivanje socijalnih partnera u osmišljavanje i provedbu politika zapošljavanja i socijalnih politika, kao i ekonomskih i drugih javnih politika	točka 1. podtočka (g) i točka 2.	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Ključni mehanizmi sudjelovanja: izdvajanje podataka s popisima dokumentiranih mehanizama (pri čemu je njihova osnova određena kao ustavna, pravna ili praktična) iz baze IRLex (odjeljak 4.) i OECD-a/ICTWSS-a (odjeljak „Socijalni paktovi i sporazumi”). Države članice mogu pružiti dodatne informacije. <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u>

		- Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti sažete informacije o sustavnoj, djelotvornoj i pravodobnoj uključenosti socijalnih partnera.
F) Zahvaljujući primjeni mjera i mehanizama iz mjere politike E socijalni partneri sustavno, smisleno i pravodobno sudjeluju u kontekstu europskog semestra	točka 2.	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Primjena navedenih mehanizama na europski semestar: upotreba podataka Eurofounda (studije o uključenosti socijalnih partnera u oblikovanje politika – poveznica na izdanje iz 2024.) omogućuje klasifikaciju država članica u sljedeće kategorije: <u>*Ne:</u> Nacionalni/regionalni socijalni partneri ne sudjeluju u postupku europskog semestra. <u>*Da:</u> Nacionalni/regionalni socijalni partneri sudjeluju u postupku europskog semestra zahvaljujući automatskoj primjeni mehanizama utvrđenih u okviru prethodne mjere politike. <u>*Da (ad hoc):</u> Socijalni partneri sudjeluju u postupku europskog semestra putem <i>ad hoc</i> mehanizama. - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogu pružiti dodatne sažete informacije.
G) U kontekstu davanja prava na kolektivno pregovaranje: postojanje transparentnih postupaka priznavanja i utvrđivanja reprezentativnosti, na temelju objektivnih prethodno određenih kriterija, koji su utvrđeni uz savjetovanje sa sindikatima i organizacijama poslodavaca	točka 4. podtočka (a)	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Utvrđivanje i klasifikacija relevantnih postupaka: sažeto izdvajanje podataka (kriteriji, postupci za definiranje i preispitivanje, datum posljednjeg preispitivanja, savjetovanje sa socijalnim partnerima u postupku) iz baze IRLex (odjeljci 2.1.3. i 6.2.1./6.2.2. za kriterije i pravnu osnovu). Države članice mogu pružiti dodatne informacije. - Odjeljak D baze podataka ICTWSS sadržava činjenice o radničkim vijećima i zastupanju zaposlenika u poduzeću.

H) Postojanje pravila kojima se osigurava potpuno priznavanje i poštovanje posebne uloge socijalnih partnera u strukturama i procesima socijalnog dijaloga, posebno: (a) bez ugrožavanja položaja sindikata ili njihovih predstavnika u poduzećima u kojima su izabrani predstavnici radnika i (b) bez miješanja s drugim oblicima dijaloga koji uključuju širi skup dionika	točka 4. podtočke (b) i (c)	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - U bazi podataka IRLex nalaze se ograničene relevantne informacije (odjeljak 3. i odjeljak 6.4. koji se odnosi na sigurnost sindikata), koje se ne odnose na zlouporabe definirane u točki 4. Preporuke. <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi dostaviti sažet opis mjera poduzetih pri primjeni točke 4. podtočaka (b) i (c) Preporuke (ključne primjenjive odredbe, pravna osnova).
I) Ne dovodeći u pitanje pravo na pristup upravnim i sudskim postupcima: postojanje i promicanje mehanizama koje su socijalni partneri uspostavili za rješavanje radnih sporova, poput mirenja, posredovanja ili arbitraže, uz suglasnost obiju strana, u cilju olakšavanja pregovora i poboljšanja primjene kolektivnih ugovora te funkcije posredovanja koja se može aktivirati u slučaju sukoba između sindikata i organizacija poslodavaca	točka 6.	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Opis postojećih mehanizama mirenja, posredovanja i arbitraže: sažeto izdvajanje podataka iz baze IRLex (odjeljci 7.1. i 7.2.) - Primjeri korisnih nacionalnih praksi: Eurofound (2022.) „Collective labour disputes in the EU” (Kolektivni radni sporovi u EU-u) (2022.) <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti dodatne informacije ili ažurirane informacije o uspostavi i upotrebi mehanizama mirenja, posredovanja i arbitraže koji se primjenjuju na pregovore i primjenu kolektivnih ugovora te na slučajeve sukoba.
J) Postojanje pravnog i/ili političkog okvira čiji je cilj omogućiti kolektivno pregovaranje na međusektorskoj i sektorskoj razini te na razini poduzeća, uključujući politike i/ili mjere usmjerene na koordinaciju tih razina	točka 7.	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Razine kolektivnog pregovaranja i njihova koordinacija: upotreba podataka OECS-a/ICTWSS-a (odjeljak B „Određivanje minimalnih plaća” / pododjeljak „Centralizacija i organizacija pregovaranja na više razina”) – to se posebno odnosi na određivanje minimalnih plaća, ali može se upotrijebiti kao zamjena/pokazatelj. Varijable u odjeljku B ujedno omogućuju praćenje razvoja

		kolektivnog pregovaranja na svim razinama i poticanje koordinacije na svim tim razinama i među njima. - Dodatne informacije o pravnim učincima kolektivnih ugovora i njihovu produljenju: sažeto izdvajanje iz odjeljaka 6.3 i 6.9 ili baze podataka IRLex. <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti dodatne informacije o poticajnim mjerama ako to smatraju opravdanim.
K) Nacionalna stopa obuhvata kolektivnog pregovaranja (kvantitativni pokazatelj)	točka 8.	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Stopa obuhvata kolektivnog pregovaranja, gustoća sindikata i gustoća organizacija poslodavaca: podaci OECD-a/ICTWSS-a (odjeljci: organizacije poslodavaca, članstvo u sindikatima i gustoća sindikata, obuhvat kolektivnog pregovaranja). <u>Preporučena poboljšanja u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti primjere obuhvata kolektivnog pregovaranja kada se radi o samozaposlenim radnicima i/ili radnicima koji rade putem platformi.
L) Postojanje skupa mjera i/ili politika koje obuhvaćaju sustav provedbe kolektivnih ugovora ovisno o nacionalnom pravu ili praksi, uključujući, prema potrebi, inspekcije i sankcije	točka 8. podtočka (c)	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Pravni okvir koji je primjenjiv na poštovanje kolektivnih ugovora odnosno usklađenost s njima: baza podataka IRLex, odjeljci 6.6. i 6.8. <u>Preporučena poboljšanja u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti dodatne informacije o mjerama kojima se uređuje provedba kolektivnih ugovora (uključujući inspekcije i sankcije).

M) Postojanje mjera, uključujući mjere objavljivanja i komunikacije te repozitorije, čiji je cilj razmjena i promicanje rezultata i dodane vrijednosti socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja	točka 9.	<u>Ne postoje sustavni/usporedivi izvori</u> <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Mjere za promicanje koristi i dodane vrijednosti socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja: Države članice trebaju pružiti sažete informacije te informacije o postojanju repozitorija i drugim načinima objavljivanja kolektivnih ugovora i njihova stavljanja na raspolaganje.
N) Postojanje mjera i aktivnosti usmjerenih na optimalnu integraciju europske razine u učinkovit socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje, među ostalim (a) olakšavanjem suradnje među socijalnim partnerima na nacionalnoj i europskoj razini, (b) podupiranjem provedbe sporazuma socijalnih partnera sklopljenih na razini Unije, i (c) optimalnim iskorištavanjem financijskih sredstva Unije i poticanjem socijalnih partnera da iskoriste postojeća financijska sredstva Unije	točka 10. podtočke (g), (h) i (i)	<u>Upotreba postojećih izvora:</u> - Provedba sporazuma socijalnih partnera na razini EU-a: izvješćivanje odborima za (sektorski) socijalni dijalog o provedbi autonomnih sporazuma (dostupni putem baze tekstova o socijalnom dijalogu Europske komisije). - Upotreba financijskih sredstava Unije: postojeći podaci koje Komisija prikuplja o ciljanom financiranju fonda ESF+ i Instrumenta za tehničku potporu te financiranju socijalnih prava radi potpore socijalnom dijalogu. <u>Preporučeno poboljšanje u pogledu prikupljanja podataka:</u> - Suradnja sa socijalnim partnerima na razini EU-a: Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi pružiti sažeto objašnjenje za sve relevantne ciljne mjere. - Provedba sporazuma socijalnih partnera na razini EU-a: Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi, prema potrebi, pružiti dodatno sažeto objašnjenje mjera potpore. - Upotreba financijskih sredstava Unije: Države članice, zajedno s nacionalnim socijalnim partnerima, mogle bi razmotriti pružanje informacija o mjerama kojima se potiče upotreba financijskih sredstava Unije.